

Bestuursvoorstel

Onderwerp: Voorbereidingskrediet kadeversterking Borgsloot Nummer: 3607	Agendapunt:10

DB: Ja 31-05-2022	BPL: Nee	FAZ: Ja 15-06-2022	VVSW: Ja 15-06-2022	AB: Ja 29-06-2022

Opsteller: Thimo Bonder, (0598) 69 3476, Beleid, Projecten en Laboratorium	Opdrachtgever: Jan van der Laan	Portefeuillehouder: Tjip Douwstra

Ondersteuning van de afdeling: ☒ Technisch ☒ Juridisch ☒ Financieel ☐ Staf ☒ Communicatie ☐ ICT / Beveiliging

Externe betrokkenen:	Reden:
Gemeente Groningen	Afstemming en verwerving van gronden langs traject
Direct aanwonenden	Afstemming
Gasunie	Verwijderen gasleiding
Kabel & leiding beheerders	Afstemming
Bureau Meerstad	Afstemming
Particuliere perceeleigenaren	Afstemming en verwerving van gronden langs traject

Samenvatting: De regionale waterkering langs de Borgsloot is getoetst en voldoet niet aan de vereiste stabiliteitsnormen. Voordat de dijk versterkt kan worden moet een planvoorbereidingstraject worden doorlopen. Dit traject wordt zodanig ingericht dat in samenspraak met belanghebbenden een inpasbare dijkversterking wordt ontworpen. Het plantraject resulteert in een bestuurlijk vast te stellen ontwerp waarbij nog een keuze wordt gemaakt na opstellen voorkeursalternatief of de bestuurlijke goedkeuring verloopt door middel van het huidige Projectplan Waterwet (als Omgevingswet nogmaals wordt uitgesteld), door middel van Projectbesluit of omgevingsvergunning wateractiviteiten onder de nieuwe Omgevingswet.

Duurzaamheidsparagraaf: Ja, duurzaam GWW

Begrotingsaspecten: Ja In de meerjarenraming 2023-2026 is in het meerjareninvesteringschema rekening gehouden met een investering van € 4 miljoen voor dit project (inclusief € 500.000,- in 2022). Het nu gevraagde voorbereidingskrediet van € 855.000,- en krediet voor grondaankopen van € 185.000,- maken hier deel van uit.

AB-voorstel: - Een voorbereidingskrediet beschikbaar stellen van € 855.000,- voor onderzoeken, omgevingsproces, ontwerpwerkzaamheden en contractvorming uitvoering.   - Een krediet van € 185.000,- beschikbaar stellen voor grondaankopen ten behoeve voor de versterking van de regionale waterkering.

Bijlagen:

Bestuursvoorstel

1. Samenvatting D-GWW-sessies
2. Risicodossier Borgsloot

Ter inzage AB: Nee

Onderwerp(en):

-

Besluit/opmerkingen bestuur:

Vanuit de commissie FAZ zijn er geen bijzonderheden te melden. Vanuit de commissie VVSW wordt aangegeven dat de onderzoekskosten hoog zijn. Er moet onderzoek worden uitgevoerd in verband met de slappe grond en vanwege de aanwezigheid van veel kabels en leidingen. Verder moeten er cultuurhistorische en ecologische onderzoeken worden uitgevoerd om te voldoen aan de wettelijke verplichtingen. De genoemde grondprijs is de prijs die hier van toepassing is.

Het algemeen bestuur besluit overeenkomstig het voorstel.

Paraaf secretaris-directeur:

Inleiding

De regionale waterkering langs de Borgsloot bij de stad Groningen is van belang voor een goed functionerende Duurswoldboezem en een veilige omgeving in de stad Groningen. De waterkering aan de zuidwestzijde van de Borgsloot is in 2011 getoetst en voldoet niet aan de gewenste normen uit de Leidraad Toetsen op Veiligheid Regionale Waterkeringen (STOWA). In 2021 is intern de kering nogmaals getoetst op hoogte, piping en stabiliteit. Daaruit blijken stabiliteitsprobleem binnenwaarts en lokaal piping.

Het traject is in figuur 1 weergegeven. Het traject begint aan zuidkant van de Borgsloot vanaf gemaal de Borg en loopt tot aan de bocht in de Borgsloot. In het traject bevinden zich drie woningen die op of direct naast de kade staan. Bij één van de woningen bevindt zich een kistdam die de functie van waterkering heeft. De kistdam is in slechte staat en zal vervangen moeten worden.

Figuur 1: Traject Borgsloot

Voorgeschiedenis/eerdere besluitvorming/beheerplan

In 2012 hebben er werkzaamheden plaatsgevonden aan de regionale waterkering. Dit betrof het ophogen van de waterkering en het aanbrengen van stortsteen op het buitentalud ter bescherming tegen erosie en afkalving, dit is uitgevoerd in het kader van Masterplan Kaden. Door de aanwezigheid van een hogedruk gasleiding van de Gasunie bleek voldoen aan stabiliteitsnormen uit de Leidraad Toetsen op Veiligheid Regionale Waterkeringen (STOWA) niet mogelijk. Na afstemming met Gasunie bleek dat de leiding tegen einde levensduur aanliep en in de nabije toekomst verwijderd zou kunnen worden en vervangen door een leiding verder landinwaarts.

Conform het Waterbeheerprogramma willen wij voldoen aan het beleid om de waterkering binnen 3 jaar na afkeuring in goede staat te brengen. De Borgsloot is meermalen in bestuurlijke notities benoemd als mogelijk project ten behoeve van kadeversterking.

Huidige situatie/analyse van het probleem

De waterkering langs de Borgsloot heeft een totale lengte van ca. 1535 meter. Sinds 2 jaar is de gasleiding gelegen in de waterkering Borgsloot buiten gebruik. Deze is ter plaatse van het maken nieuwe hoofdontsluitingsweg en rotonde t.b.v. Meerstad over een lengte van ca. 150 meter ook al verwijderd. Een deel van deze gasleiding is vanwege de aanleg van een rotonde inmiddels verwijderd. De nieuwe gasleiding is ondertussen aangelegd op ruime afstand buiten de huidige waterkering. Dit maakt het mogelijk om de kering aan de binnenzijde te versterken.

Uit de toetsing blijkt een binnenwaarts stabiliteitsprobleem en op enkele plekken ook piping. De verwachting is dat bij het aanpakken van de binnenwaartse stabiliteit door middel van een grondoplossing ook piping wordt verholpen. Hierbij wordt onderscheid gemaakt in noordelijk en zuidelijk traject. De scheiding wordt gemaakt op het Kerkpad. Op het zuidelijk traject zijn op basis van

huidige bekende gegevens en toetsing geen problemen met stabiliteit maar laten na het hoogwater van februari 2022 wel schade zien aan het talud van de kwelsloot langs de binnenzijde. Dit duidt op lokaal slappere bodem waardoor het talud instabiel is. In het noordelijk traject is de kade visueel smal en instabiel. Instabiliteit van de waterkering valt op te maken uit het feit dat de bodem van de kwelsloot omhoogkomt en de sloot smaller is. Dit duidt dus op een langzame beweging van de kade landinwaarts.

Met de aanleg van de rotonde over de Borgsloot ten behoeve van Meerstad zijn de stabiliteitsproblemen over een lengte van ca. 150 meter opgelost.

Beschrijving en onderbouwing/oplossing /plan en eventuele alternatieven

Om de stabiliteitsproblemen binnenwaarts op te lossen zal gezocht moeten worden in een ontwerprichting waarbij de waterkering wordt verbreed, toepassen van een steunberm en/of het aanleggen van een flauwer talud. Het uiteindelijke ontwerp zal door middel van een variantenstudie worden bepaald.

Het in de omgeving in te passen ontwerp (inclusief onderzoeken en technisch ontwerp) moet in samenspraak met de omgeving worden uitgewerkt.

De planvoorbereiding omvat onder andere volgende activiteiten:

- Geotechnisch onderzoek en nadere bepaling van de sterkteparameters door laboratoriumonderzoek;
- Opstellen communicatieplan;
- Geohydrologische onderzoeken (grondwaterstanden en stromingen in diverse grondlagen);
- In overleg met stakeholders en aanliggende eigenaren een passend ontwerp opstellen;
- Opstellen van een voorkeursvariant (passend ontwerp);
- Uitwerken voorkeursvariant tot definitief ontwerp incl. investeringsramingen;
- Grondverwerving (gesprekken taxaties en voorlopige koopcontracten);
- Plan tot verleggen kabels en leidingen;
- Doorlopen bestuurlijke procedures conform huidige wetgeving (projectplan Waterwet) of onder de nieuwe Omgevingswet (omgevingsvergunning wateractiviteit of projectbesluit) en aanvragen van vergunningen;
- Aanvragen van een uitvoeringskrediet.

Na het doorlopen van de bestuurlijke procedures kan worden gestart met voorbereiding van uitvoeringsfase waarbij:

- Contract wordt opgesteld;
- En opdrachtverlening gunning realisatie.

Risico's en kansen

Voor de planvoorbereiding is een risicodossier opgesteld. Hieruit volgen een aantal belangrijke risico's waarvoor beheersmaatregelen zijn bepaald die of preventief handelen of correctief om schade te beperken bij het toch optreden van een risico. De Top risico's zijn als volgt:

1. Gronden niet of niet op tijd beschikbaar

Om de stabiliteitsproblemen op te kunnen lossen moet de kering worden verbreed. Hierdoor zijn we genoodzaakt om gronden aan te kopen om de oplossing te realiseren. In het gebied

zijn de meeste aangrenzende percelen in eigendom van de gemeente Groningen voor de ontwikkeling van Meerstad. Echter zijn er ook nog een aantal particuliere eigendommen waarmee met de eigenaar tot overeenstemming moeten komen. Grondaankopen is van begin af aan mede onderwerp van de keukentafelgesprekken die met eigenaren worden gevoegd. Het krediet grondaankopen dat nu wordt aangevraagd is een inschatting op basis van de te verwachten versterkingsopgave en het daarbij behorende benodigde ruimtebeslag van de nieuwe waterkering, het risico bestaat dat het aangevraagde krediet onvoldoende blijkt te zijn.

2. Bestuurlijke procedures Omgevingswet niet tijdig afgerond

Het project gaat van start en hierbij wordt er in het project vanuit gegaan dat de Omgevingswet op 1 januari 2023 zal ingaan. Onbekendheid met deze wetgeving incl. participatie verplichtingen en nieuwe procedures kan voor vertraging zorgen. Tevens is het waterschap nog zoekende of met het nieuwe ontwerp een Projectbesluit in het kader van de Omgevingswet of met Vergunning Eigen Dienst gewerkt kan worden. Voor een projectbesluit is een kennisgeving participatie benodigd. Omdat pas na de variantenstudie bekend is welke richting we op gaan wordt nu alvast een kennisgeving participatie opgesteld. Dit betekent dat alsnog de procedure voor een Projectbesluit kan worden ingezet zonder daarvoor de variantenstudie en het omgevingsproces opnieuw te hoeven doen.

3. Aanvullende onderzoeken benodigd

Uit de bureauonderzoeken moet blijken of er aanvullend onderzoek voor o.a. ecologie, niet gesprongen explosieven noodzakelijk is. Aanvullend onderzoek werkt kostenverhogend en kan gevolgen hebben voor de planning.

4. Onderhandelingen met Kabel & Leiding (K&L)-eigenaren verlopen stroef

In de kering zijn op diverse locaties kruisende leidingen aanwezig, een langsliggende leiding van de Gasunie (wordt verwijderd) en huisaansluitingen. Voor nu is nog onduidelijk voor het project of er noodzaak is om de kabels en/of leidingen aan te passen of te verleggen. Daarvoor wordt vroegtijdig het gesprek aangegaan met K&L-eigenaren waarbij plenair en individueel gesprekken worden gevoerd.

Duurzaamheidsparagraaf (duurzaam GWW)

Voor het project zijn de stappen van Duurzaam GWW gevolgd. De maatregelen zijn opgenomen in een kansendossier die gedurende het project wordt bijgehouden. Een samenvatting van de D-GWW-sessies is opgenomen in de bijlage.

Extern betrokkenen/extern overleg

De waterkering langs de Borgsloot grenst aan gronden van derden. Met de grondeigenaren worden vanaf de zomer gesprekken gevoerd over de versterking van de waterkering. De gronden zijn eigendom van de gemeente Groningen en particulieren.

In de waterkering van de Borgsloot bevindt zich een oude gasleiding van de Gasunie. In samenspraak met en op kosten van de Gasunie zal deze worden verwijderd.

Rondom de Borgsloot vindt veel ontwikkeling ten behoeve van de ontwikkeling van Meerstad plaats. Over de hinder en de mogelijke koppelkansen zullen gesprekken worden gevoerd met bureau Meerstad.

Financiën

Voor het doorlopen van de planvoorbereiding wordt een voorbereidingskrediet geraamd en aangevraagd van € 855.000,-. Dit is bedoeld voor onderzoeken, omgevingsproces, ontwerpwerkzaamheden en risicoreservering.

Daarnaast wordt in dit voorstel een krediet aangevraagd om de benodigde grondaankopen (€ 185.000,-) te realiseren. Ter bevordering van de voortgang pakken we dit alvast mee in deze fase. Het voorbereidingskrediet en het krediet voor grondaankopen passen binnen de totaal geraamde investering voor dit project.

In de meerjarenraming 2023-2026 is in het meerjareninvesteringschema rekening gehouden met een investering van € 4 miljoen voor dit project (inclusief € 500.000,- in 2022). Het nu gevraagde voorbereidingskrediet van € 855.000,- en krediet voor grondaankopen van € 185.000,- maken hier deel van uit.

De kapitaallasten behorende bij het nu aangevraagde voorbereidingskrediet (€ 855.000,-) en het krediet voor de grondaankopen (€ 185.000,-) van in totaal € 1.040.000,- bedragen het eerste jaar € 55.000,-. Deze dalen jaarlijks door de gehanteerde lineaire afschrijvingsmethode.

Wettelijke kader/juridische procedure/inspraak

Bestuurlijke procedures

Omdat het nu nog niet duidelijk is of er gewerkt gaat worden volgens het huidige projectplan Waterwet of onder de nieuwe Omgevingswet door middel van een projectbesluit of omgevingsvergunning wateractiviteiten is er uitgezocht wat voor welke procedure noodzakelijk is. Daaruit blijkt dat een kennisgeving voornemen en kennisgeving participatie noodzakelijk is om aan de procedure voor een Projectbesluit te voldoen. De kennisgeving zal worden gepubliceerd om later in het project de afweging te maken voor de juiste procedure zonder tijdverlies te krijgen omdat anders ontwerp en omgevingscommunicatie opnieuw zou moeten worden uitgevoerd.

Grondverwerving

De kering grenst aan gronden van landeigenaren, particuliere bewoners en de gemeente Groningen. Om de kering te kunnen versterken is grondverwerving noodzakelijk.

Vergunningen

Gedurende de planvoorbereiding wordt een inventarisatie gemaakt voor alle benodigde vergunningen, ontheffingen en toestemmingen die nodig zijn om de versterking van de waterkering te realiseren. De benodigde aanvragen hiervoor zullen tijdens planvoorbereiding worden aangevraagd om de uitvoering obstakelvrij te maken.

Communicatie

Voor het project wordt een stakeholderanalyse opgesteld waarbij wordt gekeken naar de belangen van de diverse partijen en hoe de partijen betrokken en geïnformeerd kunnen worden. Concreet betekent dat er keukentafelgesprekken plaats vinden met de direct aanwonenden en particuliere perceeleeigenaren. Met bureau Meerstad en de gemeente Groningen vindt afstemming plaats over de ontwerpen van de nieuwe kade in relatie tot de ontwikkelingen in het gebied en mogelijke grondaankopen.

Met de Gasunie vindt overleg plaats over het verwijderen van de buitengebruik zijnde hogedruk gasleiding. Tevens vinden een-op-een gesprekken met andere nutsbedrijven plaats om tot afstemming te komen.

Publiekscommunicatie

Voor het overige publiek zullen 2 communicatiemomenten georganiseerd worden door middel van een gebiedsbijeenkomst kort voordat het projectplan/projectbesluit ter inzage komt en rondom variantenstudie. Dit zal begeleid worden met diverse perspublicaties en berichten op de website van het waterschap. Daarnaast wordt een nieuwsbrief opgesteld die verspreid wordt in een nog nader vast te stellen gebied. Dit gebeurt rondom de variantenstudie en bij afronding definitief ontwerp (bij ter inzagelegging).

Voor het projectbesluit is publieksparticipatie verplicht, maar de participatie heeft geen vormvereisten. De inrichting van het omgevingsmanagement in dit project is daarom voldoende om te voldoen aan de eisen voor een projectbesluit. De aanpak van omgevingsmanagement zal in de kennisgeving participatie worden gepubliceerd, waarna de omgeving inspraak kan hebben op dit proces. Hetgeen conform het participatiebeleid van het waterschap is.

Uitvoering/tijdspad

Voor de planvoorbereiding is een planning opgesteld met daarbij de volgende mijlpalen.

#	Mijlpaal	Datum
1	Bestuursvoorstel voorbereidingskrediet in DB	31 mei 2022
2	Bestuursvoorstel Kennisgeving voornemen en Kennisgeving participatie in DB	28 juni 2022
3	Bestuursvoorstel voorbereidingskrediet in AB	29 juni 2022
4	Voorkeursvariant ontwerp	Oktober 2022
5	Voorlopig Ontwerp (VO)	December 2022
6	Definitief Ontwerp (DO)	Februari 2023
7	Kortlopende vergunningen definitief	April 2024
8	Langlopende vergunningen definitief	Augustus 2023
9	Vaststellen projectplan/projectbesluit over omgevingsvergunning wateractiviteit	September 2023

De uitvoering staat gepland voor 2024.

Bestuursvoorstel

Voorstel

- Een voorbereidingskrediet beschikbaar te stellen van € 855.000,- voor onderzoeken, omgevingsproces, ontwerpwerkzaamheden en contactvorming uitvoering.
- Een krediet van € 185.000,- beschikbaar te stellen voor grondaankopen ten behoeve voor de versterking van de regionale waterkering.

namens het dagelijks bestuur,

Harm Küpers
secretaris-directeur

Geert-Jan ten Brink
dijkgraaf